

Adviesrapport Evaluatie GR 2018

Afdeling Salland

1.Vooraf

De AAV D66 heeft in juni 2018 opdracht gegeven aan het afdelingsbestuur om een evaluatie uit te voeren. Het afdelingsbestuur heeft de leden van de Evaluatiecommissie gevraagd en de AAV heeft de opdracht geformuleerd.

2.opdracht

De opdracht vertoont opvallende gelijkenis met die van de evaluatie voor GR2014 en vraagt om aanbevelingen te doen per proces wat er goed ging, wat er beter kon en waaraan helemaal geen aandacht is besteed

3.Samenstelling evaluatiecommissie

Conform de opdracht bestaat de commissie uit een onafhankelijk voorzitter van D66 buiten de afdeling en minimaal 3 onafhankelijke leden van D66 Salland (ieder uit een andere gemeente). De samenstelling is:

1. Aart Karssen, voorzitter
2. Alex de Bokx, Deventer
3. Jan Muntinga, Deventer
4. Egbert Baarsma. Raalte
5. Marinus Beumer, Olst-Wijhe (Marinus heeft vanwege een ongeval niet aan de werkzaamheden van de commissie kunnen deelnemen).

4.Aanpak

De aanpak van 2014 is voor de evaluatie commissie een belangrijk aanknopingspunt geweest. Het rapport van 2014 bevat een heel erg complete evaluatie. Dit evaluatierapport is o.i. nog steeds zeer bruikbaar en beschrijft de organisatie van de campagne grondig. Het evaluatierapport van 2014 is om onduidelijke reden amper of niet gebruikt. Dit is betreurenswaardig, immers veel van onze aanbevelingen, vooral om zaken beter te doen, hebben betrekking op dezelfde constatering als in 2014.

Wij zijn gestart eind oktober 2018. We hebben ook met het oog op de doorlooptijd een beperkt aantal adviespunten per proces geformuleerd

We hebben gekozen voor een eenvoudige enquête om de leden bij de evaluatie te betrekken. De planning was om in december 2018 een enquête te houden en op 10 januari 2019 een tussenrapportage te presenteren.

5.Resultaten enquête

5.1 Waarom een enquête

Voor de evaluatie van de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018 hebben we een enquête gehouden onder alle leden van afdeling Salland. Wij hebben hiertoe besloten om (1) het bereik onder de leden zo groot mogelijk te maken, (2) een globaal beeld te kunnen over de opvattingen betreffende de campagne, (3) een structurele analyse te kunnen maken van het verloop van de processen voorafgaand, tijdens en na de verkiezingen, en (4) het geringe tijdsbestek waarin de commissie moest werken. De commissie heeft besloten eerste een enquête uit te zetten om globaal beeld te krijgen van de verloop van de verkiezingen en vervolgens eventuele kritieke punten in interviews verder uit te diepen.

Bij de tussenrapportage gaven de aanwezige leden ons mee dat we voldoende gegevens boven tafel hadden gehaald en een vervolg in de vorm van individuele interviews niet nodig was.

5.2 Methode

De enquête is gemaakt in “Google formulieren” en via het ledenbestand van het afdelingsbestuur verzonden naar de leden. Deze keuze om niet de tools van D66 zelf te gebruiken is gemaakt om de onafhankelijkheid ten aanzien van het bestuur en de anonimiteit van respondenten te kunnen waarborgen.

Bij het opstellen van de enquête is dezelfde structuur aangehouden als geformuleerd in de opdracht van de AAV en is daarom onderverdeeld in vijf thema’s:

- 0: Lijsttrekkersverkiezingen
- 1: Samenstelling Kandidatenlijst verkiezingen
- 2: Totstandkoming verkiezingsprogramma
- 3: Campagne
- 4: Na de verkiezingen

Elk thema is vervolgens onderverdeeld in een aantal stellingen waarbij respondenten op een schaal van 1-5 konden aangeven eens of oneens te zijn. Dit is gedaan om de algemene opvatting betreffende de thema’s in kaart te brengen en specifieke pijnpunten te identificeren. Vervolgens was er bij elk thema een open vraag waar leden de mogelijkheid kregen aanvullende of verdiepende informatie te delen mits nodig. Geen van de vragen waren verplicht om in te vullen om zo de leden de kans te geven zich te onthouden van commentaar.

Er hebben slechts 22 respondenten de enquête ingevuld, waarvan twee uit Raalte, twee uit Olst-Wijhe en 18 uit Deventer. Een voorwaar bescheiden aantal van de ongeveer 200 leden tellende afdeling.

5.3 Resultaten

De resultaten geven een over het algemeen positief beeld van de gemeenteraadsverkiezingen. Dit komt duidelijk naar voren bij de beoordelingen bij de stellingen. De open vragen geven hier en daar kritische kanttekeningen bij dit beeld; Vooral over de LAC is worden opmerkingen geplaatst.

Een samenvatting per thema:.

Thema 0: Lijsttrekkersverkiezingen.

Gemeente	Geïnformeerd	tevreden
Deventer	4,4	4,1
Olst-Wijhe	5,0	4,5
Raalte	3,8	4,0

- Het aantal kandidaten (vooral in Raalte en Olst-Wijhe) is gering, er kan meer gedaan worden om leden enthousiast te maken voor de positie van lijsttrekker.
- De leden vinden zich over het procedure van verkiesbaar stellen over het algemeen goed geïnformeerd.

Thema 1: Samenstelling kandidatenlijst

Gemeente	Geïnformeerd	Werkwijze LAC correct.	Resultaat	rol van het afdelingsbestuur
Deventer	4,6	3,9	3,5	3,7
Olst-Wijhe	5,0	4,8	5,0	5,0
Raalte	4,0	4,0	4,3	3,8

- In de kleinere gemeenten is de kandidatenlijst te klein, er zou meer gedaan moeten worden leden te motiveren zich verkiesbaar te stellen.
- Leden voelen zich goed geïnformeerd over de procedure voor kandidaatstelling.
- De samenstelling van de Lijst Advies Commissie (LAC) roept hier en daar vragen op.
- De procedure voor de samenstelling van de kandidatenlijst door de LAC is niet transparant genoeg.

Thema 2: Totstandkoming verkiezingsprogramma

Gemeente	Betrokken	Geïnformeerd	Inhoud
Deventer	4,2	4,4	4,5
Olst-Wijhe	4,8	4,8	4,0
Raalte	3,8	3,0	3,5

- De programma commissie en de fractie zouden eerder moeten samenwerken om het programma beter op actueel relevante thema's aan te laten sluiten.
- Er is behoefte aan een heldere afbakening tussen het algemene deel van het programma, de stad Deventer en kleinere gemeenten Raalte en Olst-Wijhe.

Thema 3: Campagne

Gemeente	Betrokken	Geïnformeerd	Helder profiel	Zichtbaarheid	Voldoende activiteiten	Betrokken	Geslaagd
Deventer	3,8	3,6	3,6	3,6	3,6	3,9	3,5
Olst-Wijhe	5,0	4,8	4,0	4,8	5,0	5,0	5,0
Raalte	3,3	3,5	3,5	3,8	4,3	4,0	3,8

- Blunders en timing van de landelijke politiek waren van grote invloed op de campagne.
- Over het algemeen was er een goede sfeer tijdens de campagne.
- Tijdige planning, communicatie en werving blijven van belang.

Thema 4: Na de verkiezingen

Gemeente	Geïnformeerd	Onderhandelingsresultaat.	Geïnformeerd onderhandelingsproces.
Deventer	4,5	4,2	4,1
Olst-Wijhe	5,0	4,5	5,0
Raalte	4,0	4,0	3,8

- Het actieve deel van de fractie is goed geïnformeerd, maar minder actieve leden kunnen profiteren van betere informatievoorziening

6.Evaluatie per proces

De evaluatie gaat over de volgende processen (conform opdracht):

- de aanloop naar de verkiezingen (planning - organisatie)
- kandidaatstelling voor lijsttrekker en raadsleden
- programma opstellen
- advies lijstvolgorde en lijsttrekker
- organisatie campagne
- verkiezingsuitslag en onderhandelingen op weg naar een nieuw college

Op basis van de resultaten van de enquête, van het interview met de vorige en de huidige voorzitter van de afdeling Salland (Harold Teunissen en Arjen Schuiling), van opmerkingen gemaakt tijdens de tussentijdse presentatie voor de afdeling op 10 januari, aangevuld met eigen bevindingen hebben wij de volgende adviespunten per proces geformuleerd.

7. Adviespunten per proces

7.1 De aanloop naar de verkiezingen (planning en organisatie):

- Begin ruimschoots op tijd. Twee jaar voor de GR verkiezingen een schema opstellen van commissies: AVC, LAC, WHC en PPC met de respectievelijke taakomschrijvingen.
- Bij voorkeur één bestuurslid per commissie voor de coördinatie in het bestuur.
- 1,5 jaar tevoren een planning opstellen van de kandidaatstellingsprocedures;
- Zorg dat de AVC in ieder geval één lid heeft die handig is met ICT
- Risicoanalyse: Ga na waar de risico's zitten. Bekijk de opzet van de campagne eens met andere ogen. Voorkom zo tevens tunnelvisie.

7.2 Kandidaatstelling voor lijsttrekker en raadsleden:

- Het bestuur geeft de LAC opdracht. De LAC krijgt ruimte om zelf invulling te geven van werkwijze, criteria en resultaat.
- De LAC heeft bij voorkeur een voorzitter van buiten de afdeling.
- Wijs de kandidaten erop dat een raadsledenscan (€50,-) onderdeel uit maakt van de procedure. Wij adviseren de scan van de partij te gebruiken, tenzij er gegronde redenen zijn om hier vanaf te zien.
- Wijs de kandidaten erop dat van hun verwacht wordt dat ze actief mee doen met campagne voeren.

7.3 Programma opstellen

- Het bestuur formuleert een opdracht voor de programmacommissie.
- Stel, in overleg met de zittende fracties, een lijst op met uitgangspunten en profileerpunten voor D66 .
- Stel indien mogelijk een programma op als basis voor de drie gemeenten waarna er vervolgens per gemeente een nadere invulling volgt.

7.4 Advies lijstvolgorde en lijsttrekker

- Zorg dat de lijsttrekker in de LAC zit en bij voorkeur ook een bestuurslid.
- Overweeg om na de oriënterende gesprekken de kandidaten de mogelijkheid te geven zich te presenteren aan de leden. Zie ook 7.2
- Maak duidelijk dat zittende raadsleden niet automatisch hoog op de lijst komen. Zie tevens bij punt 8.1
- Voer de gesprekken met kandidaten aan de hand van één vastgestelde vragenlijst.
- De gesprekken worden gevoerd door de voorzitter van de LAC plus ten minste één lid van de commissie.
- Behandel de kandidaten eerlijk en zorgvuldig. De voorzitter geeft het advies voor de lijstvolgorde of de tranches van de LAC door aan de kandidaten.
- Verander de advies lijstvolgorde of tranches van het LAC uit het oogpunt van zorgvuldigheid niet naar aanleiding van opmerkingen van kandidaten.
- Organiseer “nazorg” voor degenen die teleurgesteld zouden kunnen zijn in hun plaatsing.

7.5 Organisatie campagne

- In z'n algemeenheid kunnen we stellen, dat de campagne in 2018 prima is verlopen;
- Het is gebleken dat een doortastende en praktische campagne coördinator een pré is.
- Maak afspraken over de gezamenlijke inkoop van materialen voor de drie gemeenten alsmede over de financiële bijdrage.
- On-line informatie over de campagne wordt steeds belangrijker. Vlogs werden als welkome aanvulling ervaren
- Zorg voor goede sfeer; Een goed geoliede campagne is een begin voor een goede onderlinge band en daarmee voor een positieve uitstraling. Een noodzakelijk startpunt voor de nieuwe raadsfractie.

8.Aandachtspunten

8.1 Functioneringsgesprekken

- Zorg als bestuur en fractievoorzitter voor functioneringsgesprekken met raadsleden en leden van de steunfractie.

8.2 Voorbereiding

- Wees er op voorbereid dat de profielen voor een wethouder kunnen veranderen bij het veranderen van mogelijke portefeuilles. Bijvoorbeeld door meerdere kandidaten te hebben, die overigens wel bij de nieuwe fractie bekend zijn.
- Regel voor de sleutelfiguren in de campagne een mentor, zo daar behoefte aan is.

9.Tenslotte

Hoewel de taak van de evaluatiecommissie GR 2018 met het opleveren van dit rapport er op zit, behouden de individuele leden van de commissie zich het recht voor om in de aanloop naar de GR2022 het afdelingsbestuur te herinneren aan het bestaan van de twee evaluatierapporten; GR2014 en GR2018.

Uit een oogpunt van de anonimiteit van respondenten en privacy hebben wij de samenvatting van de opmerkingen bij de enquête en het overzicht van alle personen die in de verschillende commissies hebben gezeten in de GR campagne 2018 aan het bestuur ter hand gesteld om op te slaan in het archief.